

ด่วนที่สุด

ที่ ตก ๐๐๒๓.๓/ว ๕๒๙๒

ศาลากลางจังหวัดตาก

ถนนพหลโยธิน ตก ๖๓๐๐๐

๒๕ มีนาคม ๒๕๖๙

เรื่อง แจ้งแนวทางการดำเนินโครงการ ๑๒๘ กองทุนแม่ของแผ่นดิน สืบสานพระราชปณิธาน สมเด็จพระบรมราชชนนีพันปีหลวง เพื่อการแก้ไขปัญหาเสพติดอย่างยั่งยืน ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๙

เรียน นายกเทศมนตรีนครแม่สอด และนายกเทศมนตรีเมืองตาก

สิ่งที่ส่งมาด้วย สำเนาหนังสือกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น ด่วนที่สุด ที่ มท ๐๘๑๐.๖/ว ๑๒๕๕ ลงวันที่ ๑๒ มีนาคม ๒๕๖๙ จำนวน ๑ ชุด

ด้วยกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่นแจ้งว่า ได้รับแจ้งจากสำนักงานคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามยาเสพติด (สำนักงาน ป.ป.ส.) ว่า สมเด็จพระนางเจ้าสิริกิติ์ พระบรมราชินีนาถ พระบรมราชชนนีพันปีหลวง ทรงห่วงใยต่อปัญหาเสพติดที่แพร่ระบาดในสังคมไทย และได้มีพระราชดำรัสเกี่ยวกับโทษพิษภัยของยาเสพติด อีกทั้งทรงมีพระราชประสงค์ให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องดำเนินการแก้ไขปัญหาอย่างจริงจัง จึงได้พระราชทานทรัพย์ส่วนพระองค์จัดตั้งเป็น “กองทุนแม่ของแผ่นดิน” เพื่อมอบเป็นกองทุนให้แก่หมู่บ้าน/ชุมชน ในการร่วมกันแก้ไขปัญหาเสพติดให้ได้ผลอย่างยั่งยืนตามแนวทางสันติวิธี ในกรณีนี้ เพื่อเป็นการสืบสานพระราชปณิธานของสมเด็จพระนางเจ้าสิริกิติ์ พระบรมราชินีนาถ พระบรมราชชนนี พันปีหลวง ในการแก้ไขปัญหาเสพติดในหมู่บ้าน/ชุมชน สำนักงาน ป.ป.ส. จึงกำหนดโครงการ ๑๒๘ กองทุนแม่ของแผ่นดิน สืบสานพระราชปณิธานสมเด็จพระบรมราชชนนีพันปีหลวง เพื่อการแก้ไขปัญหาเสพติดอย่างยั่งยืน ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๙ เพื่อเป็นการดำเนินการแก้ไขปัญหาผู้เสพอย่างครบวงจรด้วยกระบวนการกองทุนแม่ของแผ่นดิน และยังเป็นการถวายเป็นความจงรักภักดีอย่างหาที่สุ่มมิได้

ในการนี้ เพื่อให้การดำเนินงานดังกล่าวข้างต้นเป็นไปด้วยความเรียบร้อยและบรรลุวัตถุประสงค์ จังหวัดตากจึงแจ้งให้เทศบาลนคร และเทศบาลเมือง ดำเนินโครงการ ๑๒๘ กองทุนแม่ของแผ่นดิน สืบสานพระราชปณิธานสมเด็จพระบรมราชชนนีพันปีหลวง เพื่อเป็นการแก้ไขปัญหาเสพติดอย่างยั่งยืน ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๙ ดังนี้

๑. แนวทางการคัดเลือก ๑,๒๘๐ หมู่บ้าน/ชุมชนเป้าหมาย โดยคัดเลือกหมู่บ้าน/ชุมชน กองทุนแม่ของแผ่นดินที่จะเป็นเป้าหมายดำเนินการ พื้นที่สำนักงานป้องกันและปราบปรามยาเสพติดภาค (สำนักงาน ป.ป.ส. ภาค) ๑ - ๘/สำนักงานป้องกันและปราบปรามยาเสพติดกรุงเทพมหานคร (สำนักงาน ป.ป.ส.กทม.) จำนวนภาคละ ๑๒๘ หมู่บ้าน/ชุมชนกองทุนแม่ของแผ่นดิน รวมเป็น ๑,๒๘๐ แห่ง ครอบคลุม ๗๗ จังหวัด และอยู่ในความรับผิดชอบของกรมการพัฒนาชุมชน กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น (เทศบาลนคร/เทศบาลเมือง) กองอำนวยการรักษาความมั่นคงภายในราชอาณาจักร และกรุงเทพมหานคร โดยสำนักงาน ป.ป.ส. ภาค ๑-๘/สำนักงาน ป.ป.ส.กทม. ประสานงานกับศูนย์อำนวยการป้องกันและปราบปรามยาเสพติดจังหวัด/กรุงเทพมหานคร และหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง เพื่อพิจารณาคัดเลือกหมู่บ้าน/ชุมชนเป้าหมายตามเกณฑ์การคัดเลือกที่กำหนด โดยเทศบาลนคร/เทศบาลเมือง ในพื้นที่ที่มีชุมชนกองทุนแม่ของแผ่นดินสามารถประสานงานกับสำนักงานส่งเสริมการปกครองท้องถิ่นจังหวัดตาก พิจารณาเสนอรายชื่อชุมชนกองทุนแม่ของแผ่นดิน

/เข้าร่วมดำเนิน.....

เข้าร่วมดำเนินการในเรื่องดังกล่าวได้ ทั้งนี้ เมื่อได้รับการพิจารณาให้เป็นหมู่บ้าน/ชุมชนกองทุนแม่ของแผ่นดิน เป้าหมาย ให้ชุมชนกองทุนแม่ของแผ่นดินพิจารณาดำเนินการตามแนวทางกิจกรรมแก้ไขปัญหาเสพติด แนวทางกิจกรรมพิเศษ เพื่อถวายเป็นความอาลัยและน้อมสำนึกในพระมหากรุณาธิคุณอันหาที่สุดมิได้ และแนวทางการให้การให้ความรู้ การประชาสัมพันธ์เชิงรุกอย่างต่อเนื่องและเป็นรูปธรรม

๒. คัดเลือก ๑๒๘ หมู่บ้าน/ชุมชนกองทุนแม่ของแผ่นดินดีเด่น โดยสำนักงาน ปปส. ภาค ๑ - ๙/สำนักงาน ปปส.กทม. ประสานงานกับ ศูนย์อำนวยการป้องกันและปราบปรามยาเสพติดจังหวัด/กรุงเทพมหานคร และหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง พิจารณาคัดเลือกหมู่บ้าน/ชุมชนกองทุนแม่ดีเด่น จำนวน ๑๒๘ แห่ง ตามเกณฑ์ การพิจารณาที่กำหนด และจัดส่งข้อมูลให้สำนักงาน ปปส. ภาค ๑ - ๙/สำนักงาน ปปส.กทม. ภายในวันที่ ๒๕ พฤษภาคม ๒๕๖๙ เทศบาลนคร/เทศบาลเมือง ในพื้นที่ที่มีชุมชนกองทุนแม่ของแผ่นดิน ที่มีความเข้มแข็ง มีศักยภาพ และสามารถเป็นต้นแบบ สามารถประสานงานกับสำนักงานส่งเสริมการปกครองท้องถิ่นจังหวัดตาก เพื่อพิจารณาเสนอรายชื่อชุมชนกองทุนแม่ของแผ่นดิน เข้าร่วมดำเนินการในเรื่องดังกล่าวได้

๓. การรายงานผลการดำเนินงาน ให้มีการรายงานให้เห็นถึงการแก้ไขปัญหาเสพติดใน หมู่บ้าน/ชุมชนกองทุนแม่ของแผ่นดิน ผลการปฏิบัติการในการลดผู้เสพ ผู้ค้าในพื้นที่ จำนวนพื้นที่ปลอดภัยใน หมู่บ้าน/ชุมชน เหตุความรุนแรง/เรื่องร้องเรียนในพื้นที่ เป็นต้น โดยกำหนดให้มีการดำเนินการ ดังนี้

๓.๑ รายงานความคืบหน้าการดำเนินงานตามโครงการฯ ในการประชุมคณะทำงาน ขับเคลื่อนการดำเนินงานกองทุนแม่ของแผ่นดิน ระดับจังหวัด/กรุงเทพมหานคร ระดับอำเภอ/เขต

๓.๒ รายงานผลการดำเนินงานในการประชุมศูนย์อำนวยการป้องกันและปราบปรามยาเสพติด จังหวัด/กรุงเทพมหานคร และศูนย์ปฏิบัติการป้องกันและปราบปรามยาเสพติดอำเภอ/เขต เป็นประจำทุกเดือน

๓.๓ รายงานผลการดำเนินงานในระบบสารสนเทศยาเสพติดจังหวัด NISPAPLUS

๓.๔ จัดทำรายงานสรุปในรูปแบบ Case Study หรือ Best Practice ที่น่าสนใจ ทั้งในมิติ การป้องกัน การบำบัดรักษา การแก้ไขฟื้นฟู ดูแลช่วยเหลือ เป็นต้น โดยจัดทำลงในแบบฟอร์มที่กำหนดให้ และให้มีการรายงานผ่านกลุ่มไลน์ประธานเครือข่ายกองทุนแม่ของแผ่นดิน หรือช่องทางอื่น ๆ ทั้งนี้อาจมีการจัดเวที แลกเปลี่ยนเรียนรู้ระหว่างหมู่บ้าน/ชุมชนกองทุนแม่ของแผ่นดิน เพื่อแลกเปลี่ยนประสบการณ์ตามความจำเป็น และเหมาะสมในแต่ละพื้นที่ รายละเอียดปรากฏตามสิ่งที่ส่งมาพร้อมนี้

จึงเรียนมาเพื่อทราบและพิจารณาดำเนินการต่อไป

ขอแสดงความนับถือ

(นายอาทร พิมชะนก)

รองผู้ว่าราชการจังหวัด ปฏิบัติราชการแทน

ผู้ว่าราชการจังหวัดตาก

สำนักงานส่งเสริมการปกครองท้องถิ่นจังหวัดตาก

กลุ่มงานส่งเสริมและพัฒนาท้องถิ่น

โทร./โทรสาร ๐-๕๕๕๑-๑๑๔๑ ต่อ ๑

ผู้ประสาน : นางปณณช ปุกคำ โทร.๐๘๒-๑๘๘๘๐๘๔

ศาลากลางจังหวัดตาก
เลขรับ 4322
วันที่ ๑๒ มี.ค. ๒๕๖๙

ด่วนที่สุด

สจด.ตาก
เลขที่รับ 1830
วันที่ ๑๒ มี.ค. ๒๕๖๙
เวลา

การปฏิบัติ ของ สจด.ตาก
 ผ.บ.ท. กง.บ.ท.
 ก.ส. กง.กม.
 กง.ก. กง.บ.บ.
ลงชื่อ ๑๒ มี.ค. ๒๕๖๙

ที่ มท ๐๘๑๐.๖/ว๑๒๕๕

กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น
ถนนนครราชสีมา เขตดุสิต กทม. ๑๐๓๐๐

๑๒ มีนาคม ๒๕๖๙

เรื่อง แจ้งแนวทางการดำเนินโครงการ ๑๒๘ กองทุนแม่ของแผ่นดิน สืบสานพระราชปณิธานสมเด็จพระบรมราชชนนีพันปีหลวง เพื่อการแก้ไขปัญหาเสพติดอย่างยั่งยืน ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๙

เรียน ผู้ว่าราชการจังหวัด ทุกจังหวัด

สิ่งที่ส่งมาด้วย สำเนาหนังสือสำนักงาน ป.ป.ส. ด่วนที่สุด ที่ ยธ ๑๑๒๐.๐๓/๑๒๗๕๘
ลงวันที่ ๒๐ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๙

จำนวน ๑ ชุด

ด้วยกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่นได้รับแจ้งจากสำนักงานคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามยาเสพติด (สำนักงาน ป.ป.ส.) ว่า สมเด็จพระนางเจ้าสิริกิติ์ พระบรมราชินีนาถ พระบรมราชชนนีพันปีหลวง ทรงห่วงใยต่อปัญหาเสพติดที่แพร่ระบาดในสังคมไทย และได้มีพระราชดำริเกี่ยวกับโทษพิษภัยของยาเสพติด อีกทั้งทรงมีพระราชประสงค์ให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องดำเนินการแก้ไขปัญหาอย่างจริงจัง จึงได้พระราชทานพระราชทรัพย์ส่วนพระองค์จัดตั้งเป็น “กองทุนแม่ของแผ่นดิน” เพื่อมอบเป็นกองทุนให้แก่หมู่บ้าน/ชุมชน ในการร่วมกันแก้ไขปัญหาเสพติดให้ได้ผลอย่างยั่งยืนตามแนวทางสันติวิธี ในการนี้เพื่อเป็นการสืบสานพระราชปณิธานของสมเด็จพระนางเจ้าสิริกิติ์ พระบรมราชินีนาถ พระบรมราชชนนีพันปีหลวง ในการแก้ไขปัญหาเสพติดในหมู่บ้าน/ชุมชน สำนักงาน ป.ป.ส. จึงกำหนดโครงการ ๑๒๘ กองทุนแม่ของแผ่นดิน สืบสานพระราชปณิธานสมเด็จพระบรมราชชนนีพันปีหลวง เพื่อการแก้ไขปัญหาเสพติดอย่างยั่งยืน ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๙ เพื่อเป็นการดำเนินการแก้ไขปัญหาผู้เสพอย่างครบวงจร ด้วยกระบวนการกองทุนแม่ของแผ่นดิน และยังเป็นการถวายเป็นกุศลอย่างหาที่สุดมิได้

กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่นพิจารณาแล้ว เพื่อให้การดำเนินงานดังกล่าวข้างต้นเป็นไปด้วยความเรียบร้อยและบรรลุวัตถุประสงค์ จึงขอความร่วมมือให้จังหวัดมอบหมายสำนักงานส่งเสริมการปกครองท้องถิ่นจังหวัดประสานความร่วมมือกับศูนย์อำนวยการป้องกันและปราบปรามยาเสพติดจังหวัด เทศบาลนคร และเทศบาลเมือง ในการดำเนินโครงการ ๑๒๘ กองทุนแม่ของแผ่นดิน สืบสานพระราชปณิธานสมเด็จพระบรมราชชนนีพันปีหลวง เพื่อการแก้ไขปัญหาเสพติดอย่างยั่งยืน ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๙ ดังนี้

๑. แนวทางการคัดเลือก ๑,๒๘๐ หมู่บ้าน/ชุมชนเป้าหมาย โดยคัดเลือกหมู่บ้าน/ชุมชนกองทุนแม่ของแผ่นดินที่จะเป็นเป้าหมายดำเนินการ พื้นที่สำนักงานป้องกันและปราบปรามยาเสพติดภาค (สำนักงาน ปปส. ภาค) ๑ - ๙/สำนักงานป้องกันและปราบปรามยาเสพติดกรุงเทพมหานคร (สำนักงาน ปปส.กทม.) จำนวนภาคละ ๑๒๘ หมู่บ้าน/ชุมชนกองทุนแม่ของแผ่นดิน รวมเป็น ๑,๒๘๐ แห่ง ครอบคลุม ๗๗ จังหวัด และอยู่ในความรับผิดชอบของกรมการพัฒนาชุมชน กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น (เทศบาลนคร/เทศบาลเมือง) กองอำนวยการรักษาความมั่นคงภายในราชอาณาจักร และกรุงเทพมหานคร โดยสำนักงาน ปปส. ภาค ๑-๙/สำนักงาน ปปส.กทม. ประสานงานกับศูนย์อำนวยการป้องกันและปราบปรามยาเสพติดจังหวัด/กรุงเทพมหานคร และหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง เพื่อพิจารณาคัดเลือกหมู่บ้าน/ชุมชนเป้าหมายตามเกณฑ์การคัดเลือกที่กำหนด โดยศูนย์อำนวยการป้องกันและปราบปรามยาเสพติดจังหวัด/กรุงเทพมหานคร จะดำเนินการคัดเลือกให้แล้วเสร็จภายใน วันที่ ๑๖ มีนาคม ๒๕๖๙ ซึ่งสำนักงาน

/ส่งเสริมการปกครอง ...

ก.ส.ส.
เลขที่ 487
วันที่ ๑๒ มี.ค. ๒๕๖๙

ส่งเสริมการปกครองท้องถิ่นจังหวัดสามารถประสานเทศบาลนคร/เทศบาลเมือง ในพื้นที่ที่มีชุมชนกองทุนแม่ของแผ่นดิน พิจารณาเสนอรายชื่อชุมชนกองทุนแม่ของแผ่นดิน เข้าร่วมดำเนินการในเรื่องดังกล่าวได้ ทั้งนี้ เมื่อได้รับการพิจารณาให้เป็นหมู่บ้าน/ชุมชนกองทุนแม่ของแผ่นดินเป้าหมาย ให้ชุมชนกองทุนแม่ของแผ่นดิน พิจารณาดำเนินการตามแนวทางกิจกรรมแก้ไขปัญหายาเสพติด แนวทางกิจกรรมพิเศษ เพื่อถวายเป็นความอาลัย และน้อมสำนึกในพระมหากรุณาธิคุณอันหาที่สุดมิได้ และแนวทางกิจกรรมการให้ความรู้ การประชาสัมพันธ์เชิงรุกอย่างต่อเนื่องและเป็นรูปธรรม

๒. การคัดเลือก ๑๒๘-หมู่บ้าน/ชุมชนกองทุนแม่ของแผ่นดินดีเด่น โดยสำนักงาน ปปส. ภาค ๑ - ๘/สำนักงาน ปปส.กทม. ประสานงานกับ ศูนย์อำนวยการป้องกันและปราบปรามยาเสพติดจังหวัด/กรุงเทพมหานคร และหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง พิจารณาคัดเลือกหมู่บ้าน/ชุมชนกองทุนแม่ดีเด่น จำนวน ๑๒๘ แห่ง ตามเกณฑ์การพิจารณาที่กำหนด และจัดส่งข้อมูลให้สำนักงาน ปปส. ภาค ๑ - ๘/สำนักงาน ปปส.กทม. ภายในวันที่ ๒๕ พฤษภาคม ๒๕๖๙ ซึ่งสำนักงานส่งเสริมการปกครองท้องถิ่นจังหวัดสามารถประสานเทศบาลนคร/เทศบาลเมือง ในพื้นที่ที่มีชุมชนกองทุนแม่ของแผ่นดิน ที่มีความเข้มแข็ง มีศักยภาพ และสามารถเป็นต้นแบบ พิจารณาเสนอรายชื่อชุมชนกองทุนแม่ของแผ่นดิน เข้าร่วมดำเนินการในเรื่องดังกล่าวได้

๓. การรายงานผลการดำเนินงาน ให้มีการรายงานให้เห็นถึงการแก้ไขปัญหายาเสพติด ในหมู่บ้าน/ชุมชนกองทุนแม่ของแผ่นดิน ผลการปฏิบัติการในการลดผู้เสพ ผู้ค้าในพื้นที่ จำนวนพื้นที่ปลอดภัย ในหมู่บ้าน/ชุมชน เหตุความรุนแรง/เรื่องร้องเรียนในพื้นที่ เป็นต้น โดยกำหนดให้มีการดำเนินการ ดังนี้

๓.๑ รายงานความคืบหน้าการดำเนินงานตามโครงการฯ ในการประชุมคณะทำงานขับเคลื่อน การดำเนินงานกองทุนแม่ของแผ่นดิน ระดับจังหวัด/กรุงเทพมหานคร ระดับอำเภอ/เขต

๓.๒ รายงานผลการดำเนินงานในการประชุมศูนย์อำนวยการป้องกันและปราบปรามยาเสพติด จังหวัด/กรุงเทพมหานคร และศูนย์ปฏิบัติการป้องกันและปราบปรามยาเสพติดอำเภอ/เขต เป็นประจำทุกเดือน

๓.๓ รายงานผลการดำเนินงานในระบบสารสนเทศยาเสพติดจังหวัด NISPAPLUS

๓.๔ จัดทำรายงานสรุปในรูปแบบ Case Study หรือ Best Practice ที่น่าสนใจ ทั้งในมิติ การป้องกัน การบำบัดรักษา การแก้ไขฟื้นฟู การติดตาม ดูแลช่วยเหลือ เป็นต้น โดยจัดทำลงในแบบฟอร์ม ที่กำหนดให้ และให้มีการรายงานผ่านกลุ่มไลน์ประสานเครือข่ายกองทุนแม่ของแผ่นดิน หรือช่องทางอื่น ๆ ทั้งนี้ อาจมีการจัดเวทีแลกเปลี่ยนเรียนรู้ระหว่างหมู่บ้าน/ชุมชนกองทุนแม่ของแผ่นดิน เพื่อแลกเปลี่ยนประสบการณ์ ตามความจำเป็นและเหมาะสมในแต่ละพื้นที่

รายละเอียดปรากฏตามสิ่งที่ส่งมาด้วย

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา

ขอแสดงความนับถือ

(นายธีรธรรม์ สุภวิบูลย์ผล)

อธิบดีกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น

กองพัฒนาและส่งเสริมการบริหารงานท้องถิ่น

กลุ่มงานส่งเสริมการพัฒนาเศรษฐกิจ สังคม และคุณภาพชีวิต

ไปรษณีย์อิเล็กทรอนิกส์ saraban@dla.go.th

ผู้ประสานงาน นายปวิตร เลิศอำไพพนนท์

ด่วนที่สุด

ที่ ยธ ๑๑๒๐.๐๓/๑๒๗๕๘

สำนักงาน ป.ป.ส.

๕ ถนนดินแดง เขตพญาไท กรุงเทพฯ ๑๐๔๐๐

กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น
เลขรับ ๑๓๒๑
วันที่ 24 ก.พ. 2569
เวลา

๒๐ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๙

เรื่อง แจ้งแนวทางการดำเนินโครงการ ๑๒๘ กองทุนแม่ของแผ่นดิน สืบสานพระราชปณิธานสมเด็จพระบรมราชชนนี
พันปีหลวง เพื่อการแก้ไขปัญหาเสพติดอย่างยั่งยืน ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๙

เรียน อธิบดีกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น

สิ่งที่ส่งมาด้วย โครงการ ๑๒๘ กองทุนแม่ของแผ่นดินฯ จำนวน ๗ แผ่น

ด้วยสมเด็จพระนางเจ้าสิริกิติ์ พระบรมราชินีนาถ พระบรมราชชนนีพันปีหลวง ทรงห่วงใย
ต่อปัญหาเสพติดที่แพร่ระบาดในสังคมไทย และได้มีพระราชดำรัสเกี่ยวกับโทษพิษภัยของยาเสพติด
อีกทั้งทรงมีพระราชประสงค์ให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องดำเนินการแก้ไขปัญหาอย่างจริงจัง จึงได้พระราชทาน
พระราชทรัพย์ส่วนพระองค์จัดตั้งเป็น “กองทุนแม่ของแผ่นดิน” เพื่อมอบเป็นกองทุนให้แก่หมู่บ้าน/ชุมชน
ในการร่วมกันแก้ไขปัญหาเสพติดให้ได้ผลอย่างยั่งยืนตามแนวทางสันติวิธี และเมื่อวันที่ ๒๔ ตุลาคม ๒๕๖๘
สำนักพระราชวังได้ประกาศ สมเด็จพระนางเจ้าสิริกิติ์ พระบรมราชินีนาถ พระบรมราชชนนีพันปีหลวง
สวรรคต ณ โรงพยาบาลจุฬาลงกรณ์ สภากาชาดไทย นับเป็นการสูญเสียครั้งสำคัญของปวงชนชาวไทย
ด้วยเหตุนี้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องเห็นควรให้มีกิจกรรมกองทุนแม่ของแผ่นดินเป็นกรณีพิเศษ ทั้งนี้ เพื่อเป็นการสืบสาน
พระราชปณิธานของสมเด็จพระนางเจ้าสิริกิติ์ พระบรมราชินีนาถ พระบรมราชชนนีพันปีหลวง ในการแก้ไขปัญห
ยาเสพติดในหมู่บ้าน/ชุมชน สำนักงานคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามยาเสพติด (สำนักงาน ป.ป.ส.)
จึงกำหนดโครงการ ๑๒๘ กองทุนแม่ของแผ่นดิน สืบสานพระราชปณิธานสมเด็จพระบรมราชชนนีพันปีหลวง
เพื่อการแก้ไขปัญหาเสพติดอย่างยั่งยืน ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๙ เพื่อเป็นการดำเนินการแก้ไขปัญหา
ผู้เสพอย่างครบวงจรด้วยกระบวนการกองทุนแม่ของแผ่นดิน และยังเป็นการถวายเป็นกุศลอันดีอย่างหาที่สุดมิได้

สำนักงาน ป.ป.ส. จึงขอส่งโครงการ ๑๒๘ กองทุนแม่ของแผ่นดิน สืบสานพระราชปณิธาน
สมเด็จพระบรมราชชนนีพันปีหลวง เพื่อการแก้ไขปัญหาเสพติดอย่างยั่งยืน ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๙
เพื่อขอความร่วมมือท่านมอบหมายหน่วยงานในสังกัดที่เกี่ยวข้อง พิจารณาดำเนินการตามแนวทางของโครงการฯ
รายละเอียดปรากฏตามสิ่งที่ส่งมาด้วย หรือสามารถดาวน์โหลดผ่านทาง QR Code ท้ายหนังสือฉบับนี้
ทั้งนี้ ได้มอบหมายให้นางสาวลลิตา นุ่มโพธิ์ นักวิเคราะห์นโยบายและแผนปฏิบัติการ หมายเลขโทรศัพท์เคลื่อนที่
๐๘ ๒๘๘๒ ๐๘๘๕ เป็นผู้ประสานในรายละเอียด

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา

ขอแสดงความนับถือ

๑.

(นางสาวอารีภักดิ์ เงินบำรุง)

รองเลขาธิการ ป.ป.ส. ปฏิบัติราชการแทน

เลขาธิการคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามยาเสพติด

สำนักพัฒนาการป้องกันและแก้ไขปัญหาเสพติด

โทร. ๐ ๒๒๔๗ ๐๙๐๑ - ๑๙ ต่อ ๒๕๐๑๑ (ลลิตา)

ไปรษณีย์อิเล็กทรอนิกส์ lalitan@oncb.go.th

กองพัฒนาและส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น
เลขรับ 1619
วันที่ 24 ก.พ. 2569
เวลา 16:51

สำนักงาน ป.ป.ส.

โครงการ ๑๒๘ กองทุนแม่ของแผ่นดิน
สืบสานพระราชปณิธานสมเด็จพระบรมราชชนนีพันปีหลวง
เพื่อการแก้ไขปัญหายาเสพติดอย่างยั่งยืน ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๙

หลักการและเหตุผล

ตลอดระยะเวลาที่ผ่านมา ๒๐ ปีที่ผ่านมา เมื่อครั้งที่สมเด็จพระบรมราชชนนีพันปีหลวง ได้เสด็จเยี่ยมราษฎร ในหมู่บ้าน/ชุมชนต่าง ๆ ในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ พระองค์ท่านได้รับทราบปัญหาการแพร่ระบาดของยาเสพติด ในหมู่บ้าน/ชุมชน และความเดือดร้อนของประชาชน เนื่องจากปัญหาดังกล่าวทรงมีพระราชดำริหลายครั้ง เกี่ยวกับโทษพิษภัยของยาเสพติดที่ทำลายชีวิตมนุษย์ ทำให้คนกลายเป็นสัตว์ที่ฆ่าได้แม้แต่ผู้บังเกิดเกล้าของตนเอง และทรงมีพระราชประสงค์ให้ทุกภาคส่วนร่วมกันแก้ไขปัญหานี้อย่างจริงจัง เมื่อปี พ.ศ. ๒๕๔๖ สมเด็จพระบรมราชชนนี พันปีหลวง ทรงพระราชทานพระราชทรัพย์ส่วนพระองค์ให้กับราษฎรอาสาสมัครป้องกันภัยยาเสพติด เพื่อใช้ในการแก้ไขปัญหายาเสพติดในหมู่บ้าน/ชุมชน และจัดตั้งเป็น “กองทุนแม่ของแผ่นดิน” โดยปัจจุบันมีหมู่บ้าน/ชุมชน กองทุนแม่ของแผ่นดินกระจายอยู่ทั่วประเทศ จำนวน ๓๐,๑๖๙ แห่ง และขยายจำนวนเพิ่มมากขึ้นในแต่ละปี ด้วยความร่วมมือของหน่วยราชการต่าง ๆ ทั้งกรมการพัฒนาชุมชน กรมการปกครอง กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น กระทรวงมหาดไทย กองอำนวยการรักษาความมั่นคงภายในราชอาณาจักร กรุงเทพมหานคร สำนักงาน ป.ป.ส. และประชาชนในหมู่บ้าน/ชุมชนต่าง ๆ เมื่อวันที่ ๒๔ ตุลาคม พ.ศ. ๒๕๖๘ เป็นวันเสด็จสวรรคตของ สมเด็จพระนางเจ้าสิริกิติ์ พระบรมราชินีนาถ พระบรมราชชนนีพันปีหลวง สิริพระชนมพรรษา ๙๓ พรรษา นับเป็นการสูญเสียครั้งสำคัญของปวงชนชาวไทย พระองค์ทรงเป็นเสมือนแม่ของแผ่นดิน และเป็นผู้ทรงริเริ่ม กองทุนแม่ของแผ่นดิน เพื่อแก้ไขปัญหายาเสพติดในระดับหมู่บ้าน/ชุมชน ด้วยเหตุนี้ หน่วยงานและบุคคล ที่เกี่ยวข้อง จึงเห็นพ้องกันว่า เนื่องในปีแห่งการสวรรคตของสมเด็จพระบรมราชชนนีพันปีหลวง ควรมีกิจกรรม กองทุนแม่ของแผ่นดินเป็นกรณีพิเศษ เพื่อเป็นการสืบสานพระราชปณิธานของสมเด็จพระบรมราชชนนีพันปีหลวง ในการแก้ไขปัญหายาเสพติดในหมู่บ้าน/ชุมชน จึงจัดให้มีโครงการ ๑๒๘ กองทุนแม่ของแผ่นดิน สืบสานพระราช ปณิธานสมเด็จพระบรมราชชนนีพันปีหลวง เพื่อการแก้ไขปัญหายาเสพติดอย่างยั่งยืน ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๙ เพื่อเป็นการถวายเป็นความจงรักภักดีอย่างหาที่สุดมิได้โดยความหมายของ ๑๒๘ มีดังนี้

๑๒ คือ วันที่ประสูติของสมเด็จพระบรมราชชนนีพันปีหลวง

๘ คือ เดือน ๘ เดือนสิงหาคม ซึ่งเป็นเดือนที่สมเด็จพระบรมราชชนนีพันปีหลวง ทรงประสูติ

๑๒๘ คือ วันที่และเดือนแห่งการประสูติของสมเด็จพระบรมราชชนนีพันปีหลวง

พระราชปณิธานของสมเด็จพระบรมราชชนนีพันปีหลวง

๑. จากการประมวลพระราชดำรัสของสมเด็จพระบรมราชชนนีพันปีหลวง ในการแก้ไขปัญหายาเสพติด สามารถประมวลเป็นกรอบความคิดหรือสิ่งที่พระองค์ทรงมีพระราชปณิธาน ดังนี้

๑.๑ ปัญหายาเสพติดทำลายสมอง ทำลายจิตใจ ทำลายร่างกาย จากคนกลายเป็นสัตว์ที่ฆ่าได้แม้แต่ผู้บังเกิดเกล้า ทำให้ลดคุณค่าความเป็นมนุษย์

๑.๒ ยาเสพติด โดยเฉพาะยาบ้า กำลังทำลายสังคมไทยอย่างน่ากลัว

๑.๓ การแก้ไขปัญหายาเสพติด คนไทยทุกคนต้องผนึกกำลังมาช่วยกัน

๑.๔ การแก้ไขปัญหายาเสพติด ต้องเริ่มจากครอบครัวก่อนไปสู่ชุมชน

๑.๕ ต้องนำผู้เสพเข้ารับการบำบัดรักษายาเสพติด

๑.๖ ต้องให้เวลา ให้กำลังใจ ฟันฟุผู้ติดยาเสพติด เพื่อให้คนเหล่านี้กลับคืนสู่สังคมอย่างมีคุณภาพ

๑.๗ การพระราชทานพระราชทรัพย์ส่วนพระองค์ เป็นการสนับสนุนการแก้ไขปัญหายาเสพติด โดยมอบให้กับหมู่บ้าน/ชุมชนที่เข้าร่วมการแก้ไขปัญหายาเสพติด

๑.๘ การขจัดยาเสพติดต้องอาศัยพลังความสามัคคี การพึ่งพาตนเอง ส่งเสริมการมีส่วนร่วมของกลุ่มต่าง ๆ แก้ไขปัญหายาเสพติดด้วยเศรษฐกิจพอเพียง ด้วยความรัก ความเมตตา และการให้อภัย

๒. พระราชปณิธานของสมเด็จพระบรมราชชนนีพันปีหลวง นำไปสู่ “กองทุนแม่ของแผ่นดิน” ที่ทำให้ความหมายของคำว่า “ทุน” จึงไม่ใช่เพียงแค่ตัวเงิน แต่หมายรวมถึงทุนความสามัคคี ทุนวัฒนธรรม ทุนทางสังคม ที่มารวมกันในหมู่บ้าน/ชุมชนกองทุนแม่ของแผ่นดิน เสมือนเป็นศูนย์รวมจิตใจของคนในหมู่บ้าน/ชุมชนที่น้อมนำ และสืบสานพระราชปณิธานของสมเด็จพระบรมราชชนนีพันปีหลวงที่มีต่อการแก้ไขปัญหายาเสพติด ในหมู่บ้าน/ชุมชน จนเกิดเป็นพลังทางสังคมในการขับเคลื่อนงานป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติดอย่างเป็นรูปธรรมในพื้นที่ต่าง ๆ

๓. หากสรุปพระราชดำริสของสมเด็จพระบรมราชชนนีพันปีหลวงต่อการแก้ไขปัญหายาเสพติด ได้ให้ความสำคัญกับการนำผู้เสพยาเสพติดเข้าสู่กระบวนการบำบัดรักษา การฟื้นฟูให้กลับมาเป็นคนคุณภาพ ของสังคม เริ่มต้นจากครอบครัวและชุมชน โดยใช้แนวทางการให้ความรัก ความเมตตา การให้อภัย ซึ่งถือเป็นพระราชปณิธานของการแก้ไขปัญหายาเสพติดอย่างแท้จริง

แนวความคิด ๓ ประการ ดังนี้

๑. เนื่องจากเป็นปีแห่งการสวรรคตของสมเด็จพระบรมราชชนนีพันปีหลวง ดังนั้น ในฐานะผู้ที่เกี่ยวข้องกับกองทุนแม่ของแผ่นดินทุกฝ่ายพึงระลึกว่ากองทุนแม่ของแผ่นดินมีจุดเริ่มต้นจากพระองค์ท่าน จึงควรมีการขับเคลื่อนงานกองทุนแม่ของแผ่นดิน เพื่อน้อมสำนึกในพระมหากรุณาธิคุณอันหาที่สุดมิได้

๒. มุ่งเน้นการแก้ไขปัญหายาเสพติดอย่างครบวงจรตามแนวทางกองทุนแม่ของแผ่นดิน โดยหน่วยงานที่เกี่ยวข้องร่วมกันสืบสานพระราชปณิธานสมเด็จพระบรมราชชนนีพันปีหลวง ด้วยการลดผู้เสพยาเสพติดให้ได้มากที่สุดจึงจะลดปัญหาเสพติดของประเทศชาติได้

๓. แนวความคิด “ใจถึงใจ พลังแม่ของแผ่นดิน” เข้าถึงใจของผู้เสพ/ผู้ติดยาเสพติด ด้วยพลังทางสังคม พลังแห่งความศรัทธา ในการสืบสานพระราชปณิธานสมเด็จพระบรมราชชนนีพันปีหลวง ในการแก้ไขปัญหายาเสพติด โดยเฉพาะผู้เสพ/ผู้ติดยา ด้วยความเห็นอกเห็นใจเป็นลำดับแรก ก่อนการนำเครื่องมือทางกฎหมายมาบังคับใช้

วัตถุประสงค์

๑. เพื่อร่วมกันสืบสานพระราชปณิธานสมเด็จพระบรมราชชนนีพันปีหลวงในการแก้ไขปัญหายาเสพติด ในหมู่บ้าน/ชุมชน ด้วยความจงรักภักดีและถวายความอาลัยแด่สมเด็จพระบรมราชชนนีพันปีหลวง

๒. เพื่อมุ่งไปสู่การแก้ไขปัญหายาเสพติดอย่างครบวงจร ด้วยพลังของกองทุนแม่ของแผ่นดิน ภายใต้นโยบายสันติวิธี การให้ความรัก และการให้อภัย

๓. เพื่อเปลี่ยนผู้เสพให้เป็นลูกหลานที่หลงผิด ควรได้รับการดูแลช่วยเหลือ โดยมีกองทุนแม่ของแผ่นดิน เป็นตัวกลางทลายกำแพงระหว่างเจ้าหน้าที่รัฐกับผู้เสพ/ผู้ติดยา และครอบครัวผู้ติดยาเสพติด

กลยุทธ์การขับเคลื่อน

กองทุนแม่ของแผ่นดินเป็นการดำเนินงานเพื่อสนองพระราชปณิธานของสมเด็จพระบรมราชชนนีพันปีหลวง ในการแก้ไขปัญหายาเสพติด ประกอบด้วย ๔ กลยุทธ์ ดังนี้

๑. กลยุทธ์สร้างความไว้วางใจ โดยเป็นกลยุทธ์ที่ลดช่องว่างในการแก้ไขปัญหายาเสพติดกับผู้เสพ/ผู้ติดยาเสพติด กับเครือข่ายกองทุนแม่ของแผ่นดิน

๒. กลยุทธ์คัดกรองเชิงรุกสันติวิธี โดยใช้แนวทางการชักชวน การจูงใจ ความเมตตา ความรัก ในการเข้าถึง ผู้เสพ/ผู้ติด และครอบครัว ด้วยแนวทางสันติวิธีในการแก้ไข้ปัญหา

๓. กลยุทธ์เยียวยาจากฐานราก โดยใช้ทุนจากกองทุนแม่ของแผ่นดินในหมู่บ้าน/ชุมชน ทั้ทุนที่เป็นตัวเงิน และทุนทางสังคม ในการช่วยเหลือสงเคราะห์ สนับสนุนอาชีพหรือการบำบัดให้กับผู้เสพ/ผู้ติดยาเสพติด เพื่อคืนคนคุณภาพสู่สังคม

๔. กลยุทธ์กระตุ้นทางความคิด ขับเคลื่อนทางความคิด โดยการพูด กระตุ้นแรงจูงใจ ปลุกความคิด ให้เกิดขึ้นกับผู้เสพ/ผู้ติดยาเสพติด และครอบครัว เพื่อให้เกิดจุดเปลี่ยนทางความคิดและพร้อมให้ความร่วมมือ โดยกลยุทธ์นี้จะต้องอาศัยบทบาทของวิทยากรกระบวนการและนักสื่อสารสันติวิธี อาสาสมัครกองทุนแม่ของแผ่นดิน ระดับหมู่บ้าน/ชุมชน เป็นตัวกระตุ้น

ขั้นตอนการเตรียมการ

แนวทางการคัดเลือก ๑,๒๘๐ หมู่บ้าน/ชุมชนเป้าหมาย ให้มีการกำหนดแนวทางการคัดเลือก ดังนี้

๑. คัดเลือกหมู่บ้าน/ชุมชนกองทุนแม่ของแผ่นดินที่จะเป็นเป้าหมายดำเนินการ พื้นที่สำนักงาน ปปส. ภาค ๑-๙/ปปส.กทม. จำนวนภาคละ ๑๒๘ หมู่บ้าน/ชุมชนกองทุนแม่ของแผ่นดิน รวมเป็น ๑,๒๘๐ แห่ง ครอบคลุม ๗๗ จังหวัด และอยู่ในความรับผิดชอบของกรมการพัฒนาชุมชน กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น กองอำนวยการรักษาความมั่นคงภายในราชอาณาจักร และกรุงเทพมหานคร โดยสำนักงาน ปปส. ภาค ๑-๙/ปปส.กทม. ประสานงานกับศูนย์อำนวยการป้องกันและปราบปรามยาเสพติดจังหวัด/กรุงเทพมหานคร และหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง เพื่อพิจารณาคัดเลือกหมู่บ้าน/ชุมชนเป้าหมาย โดยขอให้พิจารณาคัดเลือกให้แล้วเสร็จภายใน วันที่ ๑๖ มีนาคม ๒๕๖๙ โดยมีเกณฑ์การคัดเลือก ดังนี้

๑) เป็นหมู่บ้าน/ชุมชนกองทุนแม่ของแผ่นดินที่มีปัญหายาเสพติดและปรากฏเหตุความรุนแรง ทั้งที่ออกข่าวทางสื่อสาธารณะ หรือจากการแจ้งข้อมูลผ่านสายด่วนแจ้งเบาะแสยาเสพติด ๑๓๘๖

๒) ปัญหายาเสพติดที่มีอยู่ในหมู่บ้าน/ชุมชนกองทุนแม่ของแผ่นดิน อาจมีการดำเนินการระดับหนึ่ง หรือยังไม่มีดำเนินการก็ได้

๓) มีการใช้กลไกกองทุนแม่ของแผ่นดินในระดับหมู่บ้าน/ชุมชน เพื่อให้เกิดการมีส่วนร่วม ในการแก้ไข้ปัญหายาเสพติด

๔) ผู้แทนกองทุนแม่ของแผ่นดินในหมู่บ้าน/ชุมชน เช่น ประธาน กรรมการกองทุนแม่ของแผ่นดิน ผู้นำหมู่บ้าน/ชุมชน มีความสมัครใจที่จะเข้าร่วม

๕) เกณฑ์การคัดเลือกอื่น ๆ นอกเหนือจากที่กำหนดข้างต้น ที่พิจารณาเห็นสมควรเป็นหมู่บ้าน/ชุมชน เป้าหมาย โดยผ่านความเห็นชอบของผู้ว่าราชการจังหวัด/กรุงเทพมหานคร ในฐานะประธานฯ

๒. ศูนย์อำนวยการป้องกันและปราบปรามยาเสพติดจังหวัด/กรุงเทพมหานคร แจ้งหมู่บ้าน/ชุมชนเป้าหมาย ตามแบบฟอร์มที่สำนักงาน ป.ป.ส. กำหนด โดยผู้ว่าราชการจังหวัด/กรุงเทพมหานคร หรือรองผู้ว่าราชการจังหวัด/กรุงเทพมหานคร ที่ได้รับมอบหมายเป็นผู้รับรอง และดำเนินการจัดส่งไปยังสำนักงาน ปปส. ภาค ๑-๙/ปปส.กทม.

๓. สำนักงาน ปปส. ภาค ๑-๙/ปปส.กทม. แจ้งหมู่บ้าน/ชุมชนเป้าหมายไปยังสำนักพัฒนาการป้องกัน และแก้ไข้ปัญหายาเสพติด สำนักงาน ป.ป.ส.

๔. สำนักงาน ป.ป.ส. ดำเนินการรวบรวมรายชื่อหมู่บ้าน/ชุมชนเป้าหมาย แจ้งไปยังศูนย์อำนวยการ ป้องกันและปราบปรามยาเสพติด กระทรวงมหาดไทย และคณะอนุกรรมการอำนวยการกองทุนแม่ของแผ่นดิน ทราบและสั่งการไปยังพื้นที่ เพื่อดำเนินการตามแนวทางโครงการฯ ต่อไป ภายในวันที่ ๒๔ มีนาคม ๒๕๖๙

๕. ดำเนินการเตรียมการและเตรียมความพร้อมเพื่อทำความเข้าใจ โดยสำนักงาน ปปส. ภาค ๑-๙/ปปส.กทม. พิจารณาชี้แจงการดำเนินงานโครงการฯ ในห้วงเดือนมีนาคม - เมษายน ๒๕๖๙ ให้มีความชัดเจนกับกลุ่มบุคคล ได้แก่

๑) ศูนย์อำนวยการป้องกันและปราบปรามยาเสพติดจังหวัด/กรุงเทพมหานคร และศูนย์ปฏิบัติการป้องกันและปราบปรามยาเสพติดอำเภอ/เขต

๒) คณะทำงานขับเคลื่อนกองทุนแม่ของแผ่นดินระดับจังหวัด/กรุงเทพมหานคร และคณะทำงานขับเคลื่อนกองทุนแม่ของแผ่นดินระดับอำเภอ/เขต

๓) พัฒนาการจังหวัด และพัฒนาการอำเภอ

๔) วิทยากรกระบวนการ ระดับภาคและระดับจังหวัด

๕) ผู้นำเครือข่ายกองทุนแม่ของแผ่นดิน ระดับภาค ระดับจังหวัด และระดับหมู่บ้าน/ชุมชน

โดยพิจารณากำหนดแนวทางการจัดประชุม สัมมนา หรือชี้แจง ร่วมกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ในรูปแบบที่เหมาะสมกับบริบทของแต่ละพื้นที่

การคัดเลือก ๑๒๘ หมู่บ้าน/ชุมชนกองทุนแม่ของแผ่นดินดีเด่น

สำนักงาน ปปส. ภาค ๑-๙/ปปส.กทม. ประสานงานกับศูนย์อำนวยการป้องกันและปราบปรามยาเสพติด จังหวัด/กรุงเทพมหานคร และหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง พิจารณาคัดเลือกหมู่บ้าน/ชุมชนกองทุนแม่ดีเด่น จำนวน ๑๒๘ แห่ง ภายในวันที่ ๒๕ พฤษภาคม ๒๕๖๙ โดยพิจารณา ดังนี้

๑. มีกิจกรรมสืบสานพระราชปณิธานของสมเด็จพระบรมราชชนนีพันปีหลวง ในการแก้ไขปัญหายาเสพติด ทั้งมิติด้านการป้องกันยาเสพติด มิติด้านการบำบัดรักษาและฟื้นฟูผู้เสพยาเสพติด เพื่อคืนคนคุณภาพสู่สังคม มีการสร้างบทบาทครอบครัวและชุมชน เพื่อลดปัญหายาเสพติดในพื้นที่อย่างต่อเนื่อง มากกว่า ๑ ปี

๒. มีการกำหนดมาตรการในการป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติด และมีระบบเฝ้าระวังปัญหายาเสพติด ในหมู่บ้าน/ชุมชน ที่มีความเข้มแข็งและต่อเนื่อง เป็นต้นแบบให้กับหมู่บ้าน/ชุมชนกองทุนแม่ของแผ่นดินอื่นได้

๓. เป็นหมู่บ้าน/ชุมชนกองทุนแม่ของแผ่นดินที่หน่วยงานภาคีในพื้นที่เสนอรายชื่อหรือให้การรับรอง ในการเป็น ๑๒๘ หมู่บ้าน/ชุมชนกองทุนแม่ของแผ่นดินดีเด่น หรือเคยเป็นหมู่บ้าน/ชุมชนกองทุนแม่ของแผ่นดิน ที่เข้ารับการประกวดหมู่บ้าน/ชุมชนกองทุนแม่ของแผ่นดินดีเด่น หรือเคยได้รับการจัดตั้งให้เป็นศูนย์เรียนรู้ กองทุนแม่ของแผ่นดิน

ทั้งนี้ หมู่บ้าน/ชุมชนกองทุนแม่ของแผ่นดินดีเด่น จะเป็นหมู่บ้าน/ชุมชนเป้าหมายใน ๑,๒๘๐ แห่ง หรือไม่ก็ได้ แต่ต้องเป็นหมู่บ้าน/ชุมชนที่ได้รับการคัดเลือกหรือรับรองโดยศูนย์อำนวยการป้องกันและปราบปรามยาเสพติด จังหวัด/กรุงเทพมหานคร

ขั้นตอนการดำเนินการ

แนวทางการปฏิบัติตามโครงการ ๑๒๘ กองทุนแม่ของแผ่นดิน สืบสานพระราชปณิธานสมเด็จพระบรมราชชนนี พันปีหลวง เพื่อการแก้ไขปัญหายาเสพติดอย่างยั่งยืน ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๙

๑. สำนักงาน ปปส. ภาค ๑-๙/ปปส.กทม. จัดประชุมชี้แจงแนวทางการดำเนินงานตามโครงการฯ ให้กับศูนย์อำนวยการป้องกันและปราบปรามยาเสพติดจังหวัด/กรุงเทพมหานคร และศูนย์ปฏิบัติการป้องกันและปราบปรามยาเสพติดอำเภอ/เขต และหน่วยงานภาคีที่เกี่ยวข้องในพื้นที่เป้าหมาย (ภายหลังจากที่ได้รับเป้าหมาย ๑๒๘ แห่ง เรียบร้อยแล้ว)

๒. จัดตั้งกลไกในการขับเคลื่อนงานในระดับพื้นที่ โดยมี ๔ กลไกสำคัญ ดังนี้

๑) คณะทำงานขับเคลื่อนการดำเนินงานกองทุนแม่ของแผ่นดิน ระดับอำเภอ/เขต

๒) ผู้นำเครือข่ายกองทุนแม่ของแผ่นดิน ระดับหมู่บ้าน/ชุมชน

๓) วิทยากรกระบวนการกองทุนแม่ของแผ่นดิน

๔) เครือข่ายภาคประชาชนกองทุนแม่ของแผ่นดิน

โดยทำหน้าที่เสริมความเข้มแข็งให้กับกลไกกองทุนแม่ของแผ่นดินในพื้นที่ ให้คำปรึกษา แนะนำแนวทางแก้ไขปัญหา ทั้งนี้ ขอให้พิจารณาตามความเหมาะสมในแต่ละบริบทของพื้นที่

๓. คณะทำงานฯ ร่วมกันสำรวจผู้เสพ/ผู้ค้า หรือผู้ใช้ยาเสพติดที่มีอาการทางจิตร่วมด้วยในหมู่บ้าน/ชุมชนเป้าหมาย เพื่อกำหนดการดำเนินกิจกรรมแก้ไขปัญหายาเสพติด ภายใต้โครงการ ๑๒๘ กองทุนแม่ของแผ่นดินฯ

กิจกรรมแก้ไขปัญหายาเสพติด ภายใต้โครงการ ๑๒๘ กองทุนแม่ของแผ่นดินฯ

๑. กิจกรรมการเฝ้าระวัง ตั้งด่าน/จุดตรวจ เดินเวรยาม ภายในหมู่บ้าน/ชุมชน ดำเนินการสำรวจค้นหา ผู้เสพ/ผู้ค้าในพื้นที่ จำแนกสถานะผู้ใช้ ผู้เสพ ผู้ติด และผู้ที่มีอาการจิตเวชจากยาเสพติด รวมถึงจำแนกสถานะการเข้ารับการรักษาพยาบาล ดังนี้

๑.๑ ผู้ที่ไม่เคยเข้ารับการรักษาพยาบาล

๑.๒ ผู้ที่เคยเข้ารับการรักษาพยาบาล

- ผู้ใช้ คือ กลุ่มที่พึ่งทดลองใช้ หรือเสพเป็นครั้งคราว ใช้ยาช่วงสั้น ๆ ๓ - ๔ เดือน/ครั้ง

- ผู้เสพ คือ กลุ่มที่ใช้บ่อยครั้งขึ้น และเสพต่อเนื่องทุกเดือน ๔ - ๕ ครั้ง/เดือน เริ่มมีอันตรายต่อร่างกาย

- ผู้ติด คือ กลุ่มที่เสพเป็นประจำอย่างต่อเนื่อง เสพมากกว่า ๔ วัน/สัปดาห์ ควบคุมการใช้ยาไม่ได้ พยายามเลิกใช้แต่เลิกไม่ได้

๑.๓ ผู้ใช้ยาเสพติดที่มีอาการทางจิตร่วมด้วยหรือผู้ที่มีพฤติกรรมผิดปกติไปจนถึงก้าวร้าวรุนแรง

๒. กิจกรรมการปฏิบัติการเยี่ยมบ้าน สร้างขวัญ ในทุกหมู่บ้าน/ชุมชนเป้าหมาย โดยจัดทีม ๓ - ๕ คน ประกอบด้วย ผู้นำชุมชน และตัวแทนกองทุนแม่ของแผ่นดิน เข้าเยี่ยมบ้านผู้เสพ/ผู้ติด หรือผู้ผ่านการบำบัดรักษา ยาเสพติดในลักษณะ “เยี่ยมยาม ถามข่าว” เพื่อให้เกิดความไว้วางใจซึ่งกันและกัน โดยอาจมีการสนับสนุน ฤกษ์ชัย หรือกล่องกำลังใจในนามกองทุนแม่ของแผ่นดิน เพื่อแสดงถึงความห่วงใย ควบคุมไปกับการสอบถาม สภาพปัญหา ความต้องการที่จำเป็นและเร่งด่วน เพื่อเป็นข้อมูลในการค้นหาสาเหตุและแนวทางช่วยเหลือต่อไป โดยพิจารณาดำเนินการตั้งแต่เดือนมีนาคม ๒๕๖๙ เป็นต้นไป

๓. กิจกรรมการดำเนินการ กรณีพบผู้เสพ

๓.๑ ใช้กระบวนการชักชวนด้วยความรัก ความเมตตา ตามแนวทางสันติวิธีด้วยกระบวนการกองทุนแม่ของแผ่นดิน ให้ผู้เสพเข้ารับการรักษาพยาบาลตามแนวทางที่เหมาะสม ได้แก่

- การบำบัดรักษาเสพติดโดยการมีส่วนร่วมของชุมชน (Community Based Treatment and Rehabilitation: CBTx)

- บำบัดรักษาเสพติดในมินิธัญญารักษ์

- บำบัดรักษาเสพติดในสถานบำบัดพิเศษ หรือศูนย์เฉพาะทาง เช่น สถานบำบัดจิตเวช

การดำเนินการดังกล่าว ควรเป็นกระบวนการที่ต้องผ่านการหารือกับหน่วยงานภาครัฐที่เกี่ยวข้อง ได้แก่ ศูนย์ปฏิบัติการป้องกันและปราบปรามยาเสพติดอำเภอ/เขต และหน่วยงานสาธารณสุข หรือหน่วยงานอื่นที่เกี่ยวข้อง

๓.๒ ในกรณีพบผู้เสพที่ไม่สามารถเข้ารับการรักษาในรูปแบบสมัครใจได้ (มาตรา ๑๑๓ แห่งประมวลกฎหมายยาเสพติด พ.ศ. ๒๕๖๔) ให้ดำเนินการด้วยกระบวนการตามกฎหมาย ร่วมกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ทั้งนี้ ควรมีการประชาสัมพันธ์หากพบเหตุผิดปกติ ให้มีการแจ้งเจ้าหน้าที่ในพื้นที่ เพื่อร่วมกันเฝ้าระวังและป้องกัน เหตุล่วงหน้า โดยกองทุนแม่ของแผ่นดิน ควรมีบทบาทในการสนับสนุนค่าใช้จ่ายที่เกี่ยวข้อง โดยพิจารณาตามความเหมาะสมในแต่ละพื้นที่

๔. กิจกรรมการดำเนินการ กรณีพบผู้ค้า ให้ดำเนินการตามมาตรการ/กติกากลุ่มชน พร้อมทั้งแจ้งเบาะแสผู้ค้ายาเสพติดให้เจ้าหน้าที่ในพื้นที่ หรือสายด่วนแจ้งเบาะแทยาเสพติด ๑๓๘๖

๕. กิจกรรมการดำเนินการ กรณีพบผู้ที่มีอาการทางจิตเวชจากยาเสพติด

๕.๑ นำผู้ที่มีอาการทางจิตเวชจากยาเสพติดเข้ารับการบำบัดรักษายาเสพติดในสถานพยาบาลหรือสถานฟื้นฟูสมรรถภาพผู้ติดยาเสพติดที่มีศักยภาพในการรองรับ

๕.๒ ภายหลังการบำบัดรักษายาเสพติด ให้มีการจัดระบบติดตาม ดูแล ช่วยเหลือ ฟื้นฟูให้ได้รับการรักษาและรับประสานอย่างต่อเนื่อง โดยครอบครัวและชุมชนให้การยอมรับและสนับสนุนอย่างเต็มที่

๖. กิจกรรมการติดตามและช่วยเหลือผู้ผ่านการบำบัดรักษายาเสพติด โดยมีการติดตามเยี่ยมบ้านผู้ผ่านการบำบัดรักษายาเสพติดและครอบครัวอย่างครบถ้วนและต่อเนื่อง ให้กำลังใจ ช่วยเหลือ คืบคนคุณภาพผู้สังคม

๗. กิจกรรมสำหรับกลุ่มเสี่ยง/เปราะบาง โดยให้มีการอบรมความรู้ด้านยาเสพติด มีการรวมกลุ่มทำกิจกรรมให้ความรู้ กิจกรรมเชิงสร้างสรรค์ การบำเพ็ญประโยชน์ กิจกรรมด้านยาเสพติด อย่างต่อเนื่อง เป็นต้น

๘. กิจกรรมเสริมสร้างความเข้มแข็งให้กับหมู่บ้าน/ชุมชนกองทุนแม่ของแผ่นดิน เพื่อเป็นกลไกในการดูแลผู้เสพยาเสพติด และสืบสานพระราชปณิธานสมเด็จพระบรมราชชนนีพันปีหลวงอย่างแท้จริง ดังนี้

๘.๑ เพิ่มความเข้มแข็งให้กับเครือข่ายกองทุนแม่ของแผ่นดินในระดับหมู่บ้าน/ชุมชน ให้มีความเข้าใจและสำนึกในพระราชปณิธานของสมเด็จพระบรมราชชนนีพันปีหลวง ในการแก้ไขปัญหายาเสพติด

๘.๒ ขยายสมาชิกกองทุนแม่ของแผ่นดินในหมู่บ้าน/ชุมชน โดยสมาชิกมีความเข้าใจในการปฏิบัติงาน มีจิตอาสา และร่วมกันแก้ไขปัญหายาเสพติดและปัญหาอื่น ๆ ในหมู่บ้าน/ชุมชน

๘.๓ ขยายทุนศรัทธา และทุนทางปัญญา เพื่อนำไปใช้ในการป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติดตามเจตนารมณ์กองทุนแม่ของแผ่นดินอย่างต่อเนื่อง

กิจกรรมพิเศษ เพื่อถวายเป็นกุศลและน้อมสำนึกในพระมหากรุณาธิคุณอันหาที่สุดมิได้

กิจกรรมวันที่ ๑๒ สิงหาคม ๒๕๖๙ ซึ่งถือเป็นวันสำคัญของพสกนิกรชาวไทยเป็นประจำทุกปี ให้ดำเนินการจัดกิจกรรมสำคัญของกองทุนแม่ของแผ่นดิน โดยดำเนินการจัดพิธีตักบาตร ทำบุญ เลี้ยงพระ ตามความเหมาะสมของแต่ละพื้นที่ ในนามเครือข่ายกองทุนแม่ของแผ่นดิน

กิจกรรมการให้ความรู้ การประชาสัมพันธ์เชิงรุกอย่างต่อเนื่องและเป็นรูปธรรม

สร้างการรับรู้และความเข้าใจในเจตนารมณ์กองทุนแม่ของแผ่นดินอย่างต่อเนื่อง ให้กับเครือข่ายกองทุนแม่ของแผ่นดินและประชาชนทั่วไป ดังนี้

๑. สำนักงาน ป.ป.ส. เผยแพร่พระราชดำรัสของสมเด็จพระบรมราชชนนีพันปีหลวงในเรื่องยาเสพติดที่เป็นวิดีโอภาพและเสียง หรือเป็นการถอดข้อความพระราชดำรัส ในวาระต่าง ๆ ผ่านสื่อมวลชน และสื่อโซเชียลมีเดีย ให้เป็นที่แพร่หลายในวงกว้าง พร้อมกับเผยแพร่เนื้อหาดังกล่าวให้กับวิทยากรกระบวนการมวลชนกองทุนแม่ของแผ่นดิน และที่ทำการในหมู่บ้าน/ชุมชนกองทุนแม่ของแผ่นดิน

๒. จัดทำวีดิทัศน์ “พระราชกรณียกิจ สืบสานพระราชปณิธานสมเด็จพระนางเจ้าสิริกิติ์ พระบรมราชินีนาถ พระบรมราชชนนีพันปีหลวง” สะท้อนถึงความเป็นมาและพระราชปณิธานของสมเด็จพระบรมราชชนนีพันปีหลวงในเรื่องยาเสพติด เพื่อสร้างการรับรู้และความเข้าใจให้เครือข่ายกองทุนแม่ของแผ่นดินและประชาชนทั่วไป

๓. สำนักงาน ป.ป.ส. ภาค ๑-๘/ปปส.กทม. รวบรวมข้อมูล “กองทุนแม่ของแผ่นดิน : ทุนดีงามที่จับต้องได้” โดยการค้นหาและรวบรวมข้อมูล ดังนี้

๑) บุคคลที่ได้รับผลจากการช่วยเหลือจากกองทุนแม่ของแผ่นดิน ในด้านต่าง ๆ จนสามารถพัฒนาเป็นคนคุณภาพของสังคม

๒) บุคคลที่เป็นจิตอาสาที่เสียสละทุ่มเทและเป็นแกนนำสำคัญในการขับเคลื่อนงานกองทุนแม่ของแผ่นดินอย่างจริงจัง

ห้วงเวลาการดำเนินงาน

ปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๙

งบประมาณ

๑. งบประมาณปกติของหน่วยที่เกี่ยวข้อง ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๙
๒. งบประมาณสำนักงาน ป.ป.ส. หรือแหล่งต่าง ๆ เช่น งบประมาณเงินอุดหนุน กองทุนป้องกันปราบปรามและแก้ไขปัญหายาเสพติด เป็นต้น
๓. งบประมาณจากองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น
๔. งบประมาณพิเศษอื่น ๆ

ขั้นตอนการติดตามและประเมินผลการดำเนินงาน

การรายงานผลการดำเนินงาน

การรายงานความคืบหน้าและผลการดำเนินงาน ให้มีการรายงานให้เห็นถึงการแก้ไขปัญหายาเสพติดในหมู่บ้าน/ชุมชนกองทุนแม่ของแผ่นดิน ผลการปฏิบัติการในการลดผู้เสพ ผู้ค้าในพื้นที่ จำนวนพื้นที่ปลอดภัยในหมู่บ้าน/ชุมชน เหตุความรุนแรง/เรื่องร้องเรียนในพื้นที่ เป็นต้น โดยกำหนดให้มีการดำเนินการ ดังนี้

๑. รายงานความคืบหน้าการดำเนินงานตามโครงการฯ ในการประชุมคณะทำงานขับเคลื่อนการดำเนินงานกองทุนแม่ของแผ่นดิน ระดับจังหวัด/กรุงเทพมหานคร ระดับอำเภอ/เขต
๒. รายงานผลการดำเนินงานในการประชุมศูนย์อำนวยการป้องกันและปราบปรามยาเสพติดจังหวัด/กรุงเทพมหานคร และศูนย์ปฏิบัติการป้องกันและปราบปรามยาเสพติดอำเภอ/เขต เป็นประจำทุกเดือน
๓. รายงานผลการดำเนินงานในระบบสารสนเทศยาเสพติดจังหวัด NISPA PLUS
๔. จัดทำรายงานสรุปในรูปแบบ Case Study หรือ Best Practice ที่น่าสนใจ ทั้งในมิติการป้องกันการบำบัดรักษา การแก้ไขฟื้นฟู การติดตาม ดูแลช่วยเหลือ เป็นต้น โดยจัดทำลงในแบบฟอร์มที่กำหนดให้ และให้มีการรายงานผ่านกลุ่มไลน์ประธานเครือข่ายกองทุนแม่ของแผ่นดิน หรือช่องทางอื่น ๆ ทั้งนี้ อาจมีการจัดเวทีแลกเปลี่ยนเรียนรู้ระหว่างหมู่บ้าน/ชุมชนกองทุนแม่ของแผ่นดิน เพื่อแลกเปลี่ยนประสบการณ์ตามความจำเป็นและเหมาะสมในแต่ละพื้นที่

ปัจจัยความสำเร็จ

๑. ประชาชนในหมู่บ้าน/ชุมชน เข้าใจ ยอมรับ และไม่ตีตราผู้เสพยาเสพติด แต่ให้กำลังใจ ให้อภัยให้โอกาสในการเข้ารับการบำบัดรักษายาเสพติด และกลับตัวเป็นคนคุณภาพของสังคม
๒. หมู่บ้าน/ชุมชนมีการติดตาม ดูแล ช่วยเหลือ เยี่ยมเยียนผู้เสพและครอบครัวอย่างต่อเนื่อง
๓. ประชาชนในหมู่บ้าน/ชุมชน มีความรู้สึกปลอดภัยจากปัญหายาเสพติด และมีช่องทางในการแจ้งเบาะแสยาเสพติด

สิ่งที่คาดว่าจะได้รับ

๑. มีการสืบสานพระราชปณิธานสมเด็จพระบรมราชชนนีพันปีหลวงในการแก้ไขปัญหายาเสพติดในหมู่บ้าน/ชุมชน
๒. มีแนวทางและกลไกในการป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติดในหมู่บ้าน/ชุมชน ด้วยกระบวนการกองทุนแม่ของแผ่นดิน
๓. ประชาชนในหมู่บ้าน/ชุมชน เข้าใจ ยอมรับ และไม่ตีตราผู้เสพยาเสพติด มีการให้กำลังใจ ให้อภัย และให้โอกาสในการเข้ารับการบำบัดรักษายาเสพติด เพื่อคืนคนคุณภาพสู่สังคม